

REGULAMIN PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH CIĄGŁYCH

STUDENTÓW WYDZIAŁU FILOLOGICZNEGO KIERUNKU INFORMACJA NAUKOWA I BIBLIOTEKOZNAWSTWO

w opracowaniu dr hab. prof. UŁ Marioli Antczak
opiekuna praktyk pedagogicznych z ramienia Uniwersytetu

zatwierdzony przez kierownika Katedry BiIN UŁ
dr hab. prof. UŁ Jadwigę Konieczną w dn. 14 października 2013 r.

SPIS TREŚCI

- I. Charakter i czas trwania praktyk
- II. Skierowanie na praktyki
- III. Cele praktyk
- IV. Formy aktywności studenta podczas praktyk
- V. Zalecenia dla dyrekcji szkoły oraz nauczyciela opiekującego się praktykantami
- VI. Specyfika specjalizacji dla nauczycieli bibliotekarzy
- VII. Warunki zaliczenia praktyk
- VIII. Dokumentacja sprawozdawcza z praktyk

I. CHARAKTER I CZAS TRWANIA PRAKTYK

Pedagogiczne praktyki ciągłe dla studentów wybierających specjalizację nauczycielską:

- podlegają obowiązkowemu zaliczeniu,
- są organizowane dla studentów po II roku studiów licencjackich,
- trwają we wrześniu,
- mają wymiar 90 godzin, czyli trwają 3 tygodnie,
- odbywają się na poziomie szkoły podstawowej,
- dokładny ich termin w każdym roku akademickim określa Dziekan Wydziału Filologicznego,
- odbywanie ich w innych terminach jest możliwe tylko w uzasadnionych przypadkach i nie może zmniejszyć przypadających z tytułu praktyk obowiązków studenta; aby odbyć praktykę w innym terminie student zobowiązany jest do złożenia do końca kwietnia pisemnej prośby na ręce opiekuna praktyk z ramienia Uniwersytetu z podaniem przyczyny i ewentualnego terminu odbycia praktyk.

II. SKIEROWANIE NA PRAKTYKI

W celu uregulowania strony formalnej planowanej praktyki student zobowiązany jest:

- pobrać od opiekuna praktyk z ramienia UŁ: 1 skierowanie oraz 2 formularze porozumienia między Uniwersytetem Łódzkim a placówką, w której planowana jest praktyka,
- wypełnione odpowiednio dokumenty przedłożyć dyrekcji placówki i po ich uzupełnieniu oddać opiekunowi praktyk z ramienia Uniwersytetu (1 porozumienie i potwierdzone przyjęcie na praktyki, stanowiące część skierowania); jeden egzemplarz porozumienia oraz skierowanie zostaje w placówce, w której planowana jest praktyka,
- złożyć dokumenty do opiekuna praktyk z ramienia UŁ do 15 maja; niedopilnowanie przez studenta wyznaczonych terminów może skutkować niezgłoszeniem go do planowanych na dany rok praktyk;
- pobrać dzienniczek praktyk z dziekanatu.

III. CELE PRAKTYK

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

- 1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- 2) obserwowanie:
 - czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
 - toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),
 - procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - sposobu oceniania uczniów,
 - sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
 - organizowaniu pracy w grupach,
 - przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - organizowaniu przestrzeni klasy,
 - podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
 - planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
 - animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,

- podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
- analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
 - prowadzenie dokumentacji odbywanej praktyki,
 - konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - ocenę własnego funkcjonowania w trakcie wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
 - konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
 - omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

IV. FORMY AKTYWNOŚCI STUDENTA PODCZAS PRAKTYK

W trakcie praktyk studentowi (słuchaczowi) zapewnia się następujące formy aktywności:

- obserwowanie zajęć;
- asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia;
- samodzielne prowadzenie zajęć;
- planowanie i omawianie zajęć prowadzonych przez siebie i innych (nauczycieli, studentów, słuchaczy).

V. ZALECENIA DLA DYREKCJI SZKOŁY ORAZ NAUCZYCIELA OPIEKUJĄCEGO SIĘ STUDENTAMI

Szkoły mają obowiązek zapewnić studentom w trakcie praktyk:

- warunki umożliwiające zarówno uzyskanie przygotowania praktycznego w zakresie realizacji zadań wychowawczych i opiekuńczych, jak i poznanie różnych klas i zespołów uczniowskich oraz zdobycie odpowiedniego doświadczenia pedagogicznego w zakresie organizacji pracy przedszkola, szkoły lub placówki, planowania, realizowania i oceniania wyników procesu kształcenia,
- dostęp do pracowni specjalistycznych, sprzętu i pomocy dydaktycznych,
- opiekę i nadzór opiekuna praktyk,
- warunki umożliwiające samodzielne opracowanie konspektów lekcji lub scenariuszy zajęć, w oparciu o informacje i wskazówki przekazane przez opiekuna praktyk,
- warunki do prowadzenia lekcji (zajęć) z zastosowaniem technologii informacyjnej, w szczególności z wykorzystaniem treści i zasobów edukacyjnych znajdujących się na portalach internetowych.

VI. SPECYFIKA SPECJALIZACJI DLA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY

1. W celu poznania specyfiki pracy biblioteki szkolnej i metod jej działalności pedagogicznej do zadań studenta w czasie trwania praktyki należy (do uzgodnienia z opiekunem praktyk):
 - zapoznanie się z zasadami i techniką gromadzenia zbiorów poprzez:
 - uczestniczenie w kontaktach z księgarniami,
 - uczestniczenie w innych formach pozyskiwania zbiorów,
 - ewidencjonowanie zbiorów zgodnie z obowiązującymi zarządzeniami
 - zapoznanie się z organizacją warsztatu informacyjnego
 - opracowywanie biblioteczne zbiorów obejmujące:
 - opracowanie techniczne
 - katalogowanie różnych typów zbiorów zgodnie z obowiązującymi normami
 - klasyfikowanie wg UKD, lub innej klasyfikacji przyjętej w danej bibliotece
 - udział w opracowaniu planu pracy pedagogicznej biblioteki szkolnej lub dokładna analiza istniejącego planu
 - udział w prowadzeniu dokumentacji pracy biblioteki i szeroko pojętej sprawozdawczości
 - poznawanie zasad i kryteriów selekcji materiałów bibliotecznych i w miarę możliwości uczestniczenie w takich selekcjach
 - uczestniczenie w procesie udostępniania, prowadzenie ewidencji wypożyczeń, pełnienie dyżurów w czytelnii

- zapoznanie się z warsztatem pracy pedagogicznej bibliotekarza
- uczestniczenie w pracach z czytelnikiem indywidualnym; udzielanie porad i informacji, rozmowy na temat przeczytanych książek, poradnictwo w wyborach czytelniczych
- poznanie wybranych typów czytelniczych, opracowanie ich charakterystyk i ocena poziomu kultury czytelniczej, formułowanie wniosków dotyczących indywidualnej z nimi pracy bibliotekarza
- obserwowanie różnorodnych form zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela bibliotekarza; w czasie pozalekcyjnym ich omówienie i analiza z prowadzącym zajęcia
- samodzielne opracowanie konspektów i scenariuszy zajęć z czytelnikami, przygotowanie pomocy dydaktycznych, przeprowadzenie lekcji biblioteczných z zakresu *edukacji czytelniczej i medialnej*, a w miarę możliwości również innych form zajęć adresowanych do użytkowników biblioteki szkolnej
- obserwowanie form współpracy biblioteki szkolnej z dyrekcją szkoły, radą pedagogiczną, rodzicami uczniów i innymi bibliotekami
- wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz środków multimedialnych w nauczaniu.

Ponadto praktykanci powinni:

- odbywać zajęcia codziennie w godzinach wyznaczonych przez dyrekcję szkoły i opiekuna praktyk. podstawowym minimum pobytu studenta w szkole w ciągu tygodnia jest wymiar godzinowy etatu nauczyciela bibliotekarza (30 h)
- systematycznie, starannie i czytelnie prowadzić dziennik praktyk zapisując w nim samodzielnie wymiar godzin i przebieg zajęć w każdym dniu trwania praktyki, a po ich zakończeniu - wyrazić swoją opinię o nich (w formie pisemnej w dzienniczku praktyk), oraz uzyskać podpis i stempel dyrekcji szkoły i opiekuna praktyk
- **uwagi praktykanta służące jego ewaluacji winny zawierać samoocenę:**
 - wiedzy merytorycznej i umiejętności jej wykorzystania,
 - umiejętności wykorzystywania środków dydaktycznych,
 - stosowania różnorodnych rozwiązań dydaktycznych,
 - uwagi o pracy nauczyciela bibliotekarza, biblioteki, szkoły.

VII. WARUNKI ZALICZENIA PRAKTYK

Do zaliczenia praktyki brane są pod uwagę:

- uczestnictwo we wszystkich zajęciach,
- złożenie odpowiedniej dokumentacji sprawozdawczej z praktyk,
- przeprowadzenie przynajmniej 10 lekcji i ich pozytywna ocena,
- pozytywna ocena uczestnictwa w przebiegu całej praktyki dokonana i zapisana w dzienniczku praktyk przez opiekuna praktyki z ramienia szkoły.

W ocenie należy uwzględnić:

- stopień przygotowania merytoryczno-metodycznego praktykanta,
- umiejętności w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej,
- stosunek studenta do obowiązków.

Konkluzję recenzji stanowi ogólna ocena działalności praktykanta wyrażona w przyjętej skali ocen (2-5).

VIII. DOKUMENTACJA SPRAWOZDAWCZA Z PRAKTYK

Do dokumentacji sprawozdawczej z praktyk zalicza się:

- wypełnione dzienniczki praktyk (należy pamiętać o podpisie opiekuna praktyk z ramienia szkoły pod zapisem z każdego tygodnia praktyki, jego wpisanej do dzienniczka ocenie słownej wraz z wystawionym stopniem z przebiegu całej praktyki, potwierdzeniu rozpoczęcia oraz ukończenia praktyki w postaci odpowiedniego stempla i podpisu dyrekcji szkoły we właściwych rubrykach na początku dzienniczka)
- 10 konspektów przeprowadzonych zajęć w ramach zajęć z zakresu *edukacji czytelniczej, informacyjnej i medialnej* oraz sprawozdania z ich realizacji (samoocena, ogólne refleksje studenta, ocena opiekuna praktyk i jego zalecenia)

Dokumentację odbytych praktyk należy oddać opiekunowi praktyk z ramienia Uniwersytetu w ciągu 7 dni od ich zakończenia. **Niedotrzymanie ustalonego terminu spowoduje niezaliczenie praktyk.**